

SIF: Jāveicina sieviešu viedokļu pārstāvniecība publiskās diskusijās

Publicēts: 25.11.2022.

[Izstāstīt saliedētību](#)

[Jaunami](#)

Pētījumi liecina, ka sievietes kā ekspertes, ir nepietiekami pārstāvētas sabiedrībai svarīgās diskusijās un retāk tiek izvēlētas sniegt eksperta viedokli. Taču viedokļu līderiem no mazāk pārstāvētajām sociālajām grupām ir pozitīva ietekme uz šo grupu pārstāvju dzīves izvēlēm, karjeras un profesionālajiem modeļiem. Tāpēc dzimumu līdzsvars vai sieviešu ekspertu iesaiste publiskajās diskusijās ir vērtējama kā pozitīva prakse, tika secināts Sabiedrības integrācijas fonda diskusijā.

“Mums ir apvērsta domāšana, ka mēs esam tās, kuras ienes dzimumu domāšanā par darbu, kamēr kaut kādā ziņā mēs mēģinām apvērst to, kas jau gadu desmitiem, gadu simtiem patiesībā ir darba jomā. Par dzimumu it kā netiek domāts, bet sievietes sastopas ar dažādām diskriminācijas formām,” secina Centra MARTA Politikas koordinatore Ina Lenca. Eiropas Dzimumu līdztiesības institūta aprēķinātais 2022. gada dzimumu līdztiesības indekss jomā “Darbs”, kas mēra, cik lielā mērā sievietes un vīrieši var gūt labumu no vienlīdzīgas piekļuves nodarbinātībai un labiem darba apstākļiem Latvijā, novērtēts ar vērtību 74,2 punktiem, kur ar 1 apzīmē pilnīgu nevienlīdzību, 100 – pilnīgu vienlīdzību, kas, lai gan ir virs ES vidējā (71,7), vienalga ir nepietiekošs, lai sievietes neizjustu diskrimināciju darba vidē.

“Maskulinitātes studiju pētnieks Maikls Kimels (*Michael Kimmel*) par vīriešu privilēģiju sauc to, ka vīrieši neizjūt sevi kā ar dzimumu apveltītus un lielā mērā savu dzimumu ikdienā neizjūt. Tas bieži vien arī rada situāciju, ka par dzimumu līdztiesību vairāk interesējas sievietes, jo ikdiena un dzīves pieredze bieži vien ir tieši caur dzimumu perspektīvu un tā izjušanu,” uzsver Latvijas Universitātes asociētā profesore un komunikācijas studiju nodaļas vadītāja Marita Zitmane.

Taču, neskatoties uz vīriešu dzimuma privilēģiju neizjušanu, vīriešu ekspertu dominance ir vērojama arī publiskajās diskusijās. 2020. gada Global Media Monitoring pētījums secina, ka sievietes mediju materiālos daudz retāk parādās kā ziņu avoti un eksperti,

savukārt 2019. gada Bizzabo Research dzimumu dažādības un iekļaušanas ziņojums liecina, ka gandrīz divas trešdaļas profesionālo pasākumu runātāju ir vīrieši. Papildus tam, ka tikai vīriešu ekspertu publicitāte nepārstāv pasauli, kurā mēs dzīvojam, tām ir reālās dzīves sekas. Prioritātes noteikšana vīriešu ekspertiem samazina sieviešu darba vērtību, liedzot viņām atzinību un sabiedrības atzinību, ko viņas varētu iegūt, ja viņas būtu vīrieši. Tas arī pastiprina vispārēju iespaidu, ka vīrieši ir eksperti, kuros ir vērts ieklausīties, un sieviešu loma, ja tāda ir, ir tikai palīdzēt vīriešiem viņu svarīgajā darbā.

“Tas ir mūžīgais stāsts par sevis pierādīšanu. Mēs, kā sievietes, nepārtraukti, gadsimtiem ilgi sevi pierādām. Jebkurā jomā – vai tas ir izglītībā vai nodarbinātībā, mums tomēr mazliet vairāk jāpierāda, ka es arī esmu līdzvērtīga un es arī to spēju,” stāsta Sabiedrības integrācijas fonda Sociālās saliedētības departamenta direktore Alda Sebre. To apstiprina arī Prakse.lv projektu koordinatore Rebeka Grīnfelde, daloties ar savu pieredzi darbā ar studentiem: “Sievietēs iniciatīva ir vairāk, jo viņas apzinās – man vajag pierādīt sevi.”

2021. gadā Latvijas Sociālās uzņēmējdarbības asociācija ar partneriem veica pētījumu, kura rezultāti parādīja, ka 70% sociālu uzņēmumu darbinieku ir sievietes un 60% dibinātāju ir sievietes. “Sievietes pašas saskaras ar kaut kādu sociālu problēmu un tad mēģina to atrisināt. Savukārt tad, kad ir tikušas pāri šim pirmajam solim viņas saprot, ka viņas var palīdzēt arī nākamajam, kas nonāk līdz šai problēmai,” dalās ar pieredzi Latvijas Sociālās uzņēmējdarbības asociācijas projektu vadītāja Līva Švarce.

“Manuprāt, tas mērķis ir aicināt tomēr iesaistīties visiem dzimumiem un lauzt šos stereotipus. Ne tikai, kad sievietes par to uzstāj, bet arī vīrieši uzstāj par to. Un šī mijiedarbība – tas arī ir tas, kā to var darīt,” dalās savā risinājuma redzējumā Latvijas universitātes politikas zinātnes 2. kursa studente Eva Kiršteine. Kā lielisku piemēru var minēt iniciatīvu #HeForShe (<https://www.heforshe.org/en>), kas ir aicinājums vīriešiem būt solidāriem ar sievietēm, lai radītu drosmīgu, redzamu un vienotu spēku dzimumu līdztiesībai.

Pilnais pasākuma ieraksts skatāms: https://fb.watch/gQDr-9_vnj/

<https://www.sif.gov.lv/lv/jaunums/sif-javeicina-sieviesu-viedoklu-parstavnieciba-publiskas-diskusijas>